

LETO—YEAR X. POKORNEŽE ZA-PIRAJO V JEČO.

Chicago je aretiranih 300 moških, ki se niso registrirali za vojaško službo. Aretacije tudi drugod.

RENOVANI AGITATORJI PROTI KONSKRIPCJI.

Chicago, Ill. 14. jun. — Več kot tisoč je bilo danes aretiranih, ker se niso registrirali. V Chicago je bilo prijetih o. 100 oseb.

New York N. Y. — Učitelj Henry P. Levine je bil obsojen na mesni sodišču na enajst mesecev in 29 dni ječe, ker se ni registriral.

Prine se je priznal krivim. Ko so ga aretirali, so mu dali še en priključek, da se registrira. Le-ve je odgovoril: "Mislil sem, da ni bilo in radi tega odklanjam."

Senator Lodge iz Massachusettsa je prišel z razpravo, ko je vprašal, če poročilo ne določa, da se odpravi upraviteljski urad za pomorsko trgovsko brodogradnjo.

Senator Martin iz Virginije in senator Underwood iz Alabame sta dejala, da ni v konferenčnem poročilu besede, ki ugrožajo pozicijo generala Goethals.

Senator Underwood je rekel, da je konferiral z generalom Goethalsom glede besedila v konferenčnem poročilu in da se je general izjavil, da je zadovoljen z njim.

"Če je general Goethals zadovoljen z njim," je rekel senator Lodge, "potem nimam ugovora. Vem, da se trudijo, da ga poženejo iz urada. To vem."

Konferenčno poročilo je bilo sprejeto in sedaj je treba, da ga podpisne predsednik, da postane pravomočno. To je največja vsota, ki je bila naenkrat sprejeta v zakonodajni zbornici.

Največ od te vsote pojde za morinarico in armado, \$570,000,000 pa za gradnjo pomožnega trgovskega brodogradnjo, ki bo zgrajeno pod vodstvom generala Goethals.

LESNI KRALJI, OBOŽENI RADI KRŠENJA PROTITRUST-JANSKEGA ZAKONA.

Washington, D. C. — Zvezna obrtna koncesija obtožuje sto šestnajst lesnih trdk v srednjem zapadu zarote, s katero so hotele preprečiti konkurenco. Kompanije so po pozvanju, da se pridejo zagovarjati dne 31. julija t. l.

Preiskava je pričela na obtožbo trgovskih trdk, ki tržijo skozi pošto. Trdke obtožujejo lesne kralje, da so ustanovili nepostavno organizacijo, da jih izrinejo iz trgovine.

Obtoženo je tudi Platt B. Walker, urednik lista "Mississippi Lumberman," in Luke W. Boyce, ki je lastnik biroja za informacije v Minneapolisu, navadno detektivske agenture, češ, da sta pomagala lesnim kraljem. Walkerju očita obtožnica, da je grozil lesnim trdkam, ki so tržile s trdkami, ko se v trgovini poslužujejo pošte.

Walker in Boyce sta tudi obtožena, da sta kupovala informacije od uslužbencev pri omenjenih trdkah, Boycevi agentje so grozili njih prodajalcem.

Mc MACHLAN, OSUMLJEN TATVINE KEETOVEGA DETETA PROST.

Tulsa, Okla. — J. L. McMachlan, ki je bil osumljen, da je pomagal ukrasti Keetovo dete, so izpustili iz okrajne ječe, ker je dokazal, da ni v zvezi s tatovi, ki so ukradli in umorili dete.

KAJZERJEVI RUDNIKI NA PRODAJ.

Seattle, Wash. — Sodnik Everett Smith je dovolil na peticojo W. E. Hansona, lažnega kontrolorja, da Northern Bank & Trust kompanija sme prodati premogovnike Lasaquah, na katere je posodila denar proti intabulaciji Alvo vno Alvenslebenu, o katerem pravijo, da je finančni agent kajzerja Viljema.

NEUMNOST JE DOSTI DENARJA.

New York, N. Y. — Iz cerkvenega kongrega naznanjajo, da je sedaj dosti denarja za Billy Sunday New York greha. Do sedaj so na račun \$120,167. Neumnost med ljudmi se ni izumrla!

Goethals je nekatrim trn v peti.

Velekapitalistični interesi bi radi spravili gen. Goethals s pota. Vlada je pa zadovoljna z njim.

DODATNI PRORAČUN V SENATU SPREJET.

Washington, D. C. — V senatu je bila izrečena obtožba, da so neke sile na delu, da spravijo generala Goethals s pota, zgraditelja panamskega prekopa, ki je sedaj načelnik zveznega ladjegradniškega odbora za gradnjo trgovskega brodogradnjo.

Transportnemu odboru, katerega predseduje Denman, očitajo, da bi rad odstranil Goethals.

Konferenčno poročilo za \$3,400,000 dodatnega proračuna k armadnim in mornariškim stroškom je bilo sprejeto.

Senator Lodge iz Massachusettsa je prišel z razpravo, ko je vprašal, če poročilo ne določa, da se odpravi upraviteljski urad za pomorsko trgovsko brodogradnjo.

Senator Martin iz Virginije in senator Underwood iz Alabame sta dejala, da ni v konferenčnem poročilu besede, ki ugrožajo pozicijo generala Goethals.

Senator Underwood je rekel, da je konferiral z generalom Goethalsom glede besedila v konferenčnem poročilu in da se je general izjavil, da je zadovoljen z njim.

"Če je general Goethals zadovoljen z njim," je rekel senator Lodge, "potem nimam ugovora. Vem, da se trudijo, da ga poženejo iz urada. To vem."

Konferenčno poročilo je bilo sprejeto in sedaj je treba, da ga podpisne predsednik, da postane pravomočno. To je največja vsota, ki je bila naenkrat sprejeta v zakonodajni zbornici.

Največ od te vsote pojde za morinarico in armado, \$570,000,000 pa za gradnjo pomožnega trgovskega brodogradnjo, ki bo zgrajeno pod vodstvom generala Goethals.

RUSKA KOMISIJA V ZED. DRŽAVAH.

Zastopniki ruske vlade so prišli v Ameriko, da se posvetujejo o finančnih zadevah in gradnji železnic v Rusiji.

AMERIŠKA KOMISIJA V PETROGRADU JE ŽE NA DELU.

Washington, 14. jun. — Ruska komisija je včeraj stopila na ameriška tla. Kakor javlja državni department, setoji ruska komisija iz sledečih pooblaščenecov:

Specijelni poslanik B. A. Bakmetijev s soprogo, štabni častnik Dubasov s soprogo, podpravatelj carinskega oddelka Omelčenko, ataše vojnega oddelka Karpovič, lajtnant-general Rup, stotnik Lebedev, stotnik Čut in lajtnant Martinov; profesor Lomenosov, ki zastopa ministrstvo železnice; M. Kuprijanov, pomožni inženir; M. Balkov, Postnikov, Volkenov, Sak in Delinov; poljedelsko ministrstvo zastopajo: profesor Borodin, Putilov, Novički, Percev in Buškarov; department za artilerijo: polkovnik, Oranovski in stotnik Visoeki.

Glavna vprašanja, ki se bodo obravnavala na sejah z rusko komisijo, so železnice in finančni kredit.

Ameriška komisija v Rusiji.

Petrograd, 14. jun. — Ameriška komisija v Petrogradu je že na delu. Istočasno je prišla semkaj tudi ameriška železniška komisija, kateri načeluje John F. Stevens in ki sestoji iz enajstih odposlancev. Komisijo je sprejel v imenu provizorične vlade M. Metinski.

Stevens je takoj izjavil, da namen komisije je, pomagati ruske mu ljudstvu in ruski vladi v železniških zadevah. Ameriške industrije in izkušnje v železniški tehniki so Rusiji na razpolago. Obenem so Zedinjene države pripravljene zalagati Rusijo z železom, premogom in bojnim materialom.

GRŠKA POD KONTROLO ZAVEZNIKOV.

London, 14. jun. — Vsa Grška izgleda danes, kakor pod kontrolo zaveznikov. Iz Pariza poročajo, da so francoske čete zasedle Lariso v Tesaliji brez odpora. Tamkaj je bila večja množina grških čet, ki so lojalne staremu kralju.

Državni zakladničar Bonar Law je danes izjavil v parlamentu, da je kralj Aleksander včeraj prisegel. Iz Aten javljajo, da je odstavljeni kralj s starejšim sinom in ženo pripravljen za odhod, kamor ga pošljejo zavezniki.

Na programu nove grške vlade je formalna napoved vojne centralnim silam v bližnji bodočnosti. To pomeni, da se bo ententnim četam v Macedoniji, ki štejejo 650 tisoč mož, pridružilo 400.000 mož grške armade.

Washington, 14. jun. — V državnem departmentu izjavljajo, da ameriška vlada ni sodelovala pri detronaciji grškega kralja; to je bilo delo evropskih zaveznikov in Amerike niso vprašale za svet. Toda znamenja kažejo, da se bo Amerika odšla bolj zanimala za vse izpremembe v Evropi, posebnost pa na Balkanu, kjer je položaj najbolj zatomat. Ameriški vladi ni treba priznati novega kralja na Grškem, kajti tukašnji grški poslanik predstavlja samo "grškega kralja", pa naj bo kdor hoče.

114.044 PROSTVOLJCEV.

Washington, 14. jun. — Od 1. aprila do 13. junija se je vpisalo 114.044 prostovoljcev v ameriško armado. Včeraj je bilo vpisanih 1391.

VREME.

Severni Illinois: V petek jasno in hladno. Severnozpadni vetrovi. V soboto jasno in gorkeje. Povprečna temperatura zadnjih 24 ur: 60.

Oderuhi popuščajo s cenami.

Obtožba jajčnih kraljev v Chicagu je pripomogla, da je pričela padati cena jajc. V ječo z oderuhi.

HLADNE SHRAMBE SO POLNE

Chicago, Ill. — Včeraj so bila jajca v St. Louisu po 27¹/₂ centov, v Kansas Cityju po 29¹/₂ centov, v Chicagu pa po 30 in 31 centov.

K temu pojavu dostavlja H. A. Emerson v Sew Yorku, ki je mnogo pripomogel do tega, da je bilo v Chicagu obtoženih pet in dvajset trgovcev in trdk, ki tržijo z jajci in sirovim maslom.

"Jajčni trg je tukaj popolnoma demoraliziran. Vse hladne shrambe v New Yorku in Jersey Cityju, izvenem ene, so zvrhane do strelce z jajci. Letos imajo 250.000 zabojev kokoških jajc več v hladnih shrambah kot lani ob tem času."

Najfnejša presna jajca, ki so danes dospela sem so bila na prodaj po 29 do 30 centov. Splošno sodijo, da pade cena na 20 centov. Pomankanje hladnih shramb in obtožba, izrečena po zvezni velenosti v Chicagu, sta znižali ceno in bosta prihranili konzumentom v prihodnjih šestih mesecih do \$10,000,000.

AMERIŠKI PARNIK ZDROBIL SUBMARINKO.

New York, 14. jun. — Moštvo ameriškega parnika, ki je včeraj priplul v tukašnje luko iz Evrope, pripoveduje, kako je parnik pokončal eno največjih kajzerjevih submarink na Atlantskem morju.

Ko je bil parnik na poti v Evropo, sta ga napadli dve veliki submarinki, vsaka od ene strani. To je bilo jutraj 19. maja 200 milj vstran od Irsk. Straža je zagledala dva periskopa. Podmornice sta bili tako blizo, da parnik ni mogel vporabiti svojih topov. Kapitan je naglo ukazal zaobrtni parnik in v istem hipu sta priletela pod vodo dva torpeda, toda šla sta mimo. Ladja je dobila vso paro, da so kar škripali stroji in krmar jo je obrnil naravnost med obe submarinki. Izstreljena sta bila zopet dva torpeda in na veliko srečo sta šla zopet mimo. Ponovno se je zasakal parnik tako, da je gledal rille proti boju ene submarinke. Za Nemece je bilo prepozno. Parnik se je zakadil v podmorski čolin in v trenutku je ladjo pretresel močan sunek. Nemske podmornice ni bilo več. Medtem je pa izginila druga submarinka, da ni bilo sledu za njo. Vse je bilo izvršeno v par minutah in parnik je brez nadaljne nezdge nadaljeval pot proti angleški luki.

PERSHING V PARIZU.

Pariz, 14. jun. — Ameriški general John J. Pershing, kateri je včeraj prišel s vojnim častniškim štabom v Pariz, je imet sijajen sprejem. Na kolodvoru so ga pričakovali general Joffre, ameriški poslanik Sharp in vojni minister Paul Painleve. Nato se je družba vozila v odprtih kočijah do hotela na Place de Concorde, kjer bo ameriški glavni stan. Prihod generala Pershinga je bil že prej naznanjen javnosti in ulice okrog kolodvoru so bile polne ljudstva, ki je Amerikance navdušno pozdravljalo. Vojaške godbe so igrle "Star Spangled Banner" in marseljezo. Zvečer so imeli gostje banket pri poslaniku Sharpu, kjer so Pershinga predstavili članom francoskega kabineta.

MRTVIM PROGLAŠEN ČLOVEK SE JE PRIJAVIL ZA DEDŠČINO.

Shelbyville, Ind. — Pearly Hutchinson iz okraja Barton, Mo., je bil pred tremi leti proglašen mrtvim, da se lahko denar, ki mu ga je zapustil neki njegov sorodnik, razdeli med njegove dediče.

Okoli sto dolarjev je že šlo za sodniške stroške, 273 dolarjev je pa še ostalo, ki jih je zdaj sodišče izročilo pravemu dediču.

Nemci se umikajo v Belgiji.

Angleži okupirali važne pozicije. 7432 Nemcev ujetih. Kajzer žaluje za grškim kraljem. Rusija zahteva revizijo pogodb z zavezniki.

536 žrtev zračnega napada na London. Nemške bombe so razmesarile 26 otrok. Umrjeni šolarčki.

London, 14. jun. — V svojem četrtem napadu na London z eroplani so Nemci včeraj predpoldne po največjih podatkih usmrtili 97 oseb in ranili 439. Sovražni letalci so prišli čez Essex County in metali bombe na London. Med mrtvimi je 55 moških, 16 žensk in 26 otrok; med ranjenimi je 223 moških, 122 žensk in 94 otrok. Po uradnem poročilu niso bombe naredile nobene škode na militarističnih zgradbah.

Nemški letalci so napadli istočni del mesta, kjer žive najrevnejši sloji. Tam so vrgli trinajst bomb. Ena bomba je zadela šolo in ubila deset šolarčkov, 50 jih je pa ranila. Prestrašena matere so dirjale proti šoli in v strahu za svoje otroke in pogled je bil strašen. O troci, mrtvi in ranjeni, so ležali na šolskih klopih, vsi krvavi in z groznimi ranami na telesih. Sempatja so ležale otrgane otroške glavice po tleh, roke in noge. Ranjeni otroci so mlo ječali vstred bolečin. Ambulačni vozovi niso mogli takoj na lice mesta in ranjene otroke so znosili na navadno vozove in jih odpeljali v bližnje bolnice, ki so kmalu bile polne ranjenih.

Ostale žrtve so bili izključno siromašni delavci, njihove žene in otroci, ki so se igrali na ulicah ali dvoriščih. Ena bomba je padla na dvorišče nekega reveža in ubila tri dni staro dete in očeta, ki ga je držal v naročju. Mnoge hiše so se zrušile kakor škatle in pokopale mnogo oseb. Druga bomba je padla na bližnjo železniško postajo in k sreči ni zadela čakalnice, ki je bila polna ljudi; zadela pa je vagon vlaka na tiru in ubila nekaj potnikov, mnogo več jih je pa ranila. Napad je bil izvršen ravno nekaj minut predpoldne, ko so bili stanovaleci v večini pri kosilu. Mnoge je doletela smrt pri mizi, ko se je na nje zrušil strop.

Napad je trajal okrog petnajst minut. V tem času so angleški letalci zrušili en nemški eroplan in ostale prepodili.

Amsterdam, 14. jun. — "Morgenpost" v Berlinu piše, da se bo moralna angleška vlada kmalu preseliti iz Londona vsled nemških zračnih napadov, ki se vselej izvrše z velikim uspehom. (Kakšen uspeh in slava je, pobijati majhne šolarčke!!! Op. ur.)

MRLIŠKOOGLEDNIŠKA POROTA JE IZREKLA PRAVO-REK O SMRTI KEETO-VEGA DETETA.

Springfield, Mo. Mrliškoogledniška porota je izrekla, da so Keetovo dete umorile neznanе osebe. Kot priče so bili zaslišani štirje možje, ki so našli Keetovo dete v vodnjaku.

Dr. Fullbright je pričal, da je preiskal dete tri ure kasneje, ko so ga našli. Dejal je, da je bilo zadušeno. Edino znamenje na telesu je bilo na nosu, ki je mogoče nastalo vsled zatekljih oči, ko je bilo dete že mrtvo.

O odvodnikih in morileh deteta krožijo vsakovratne govorice.

DRŽAVA ILLINOIS JE DALA DOLOČENO ŠTEVILU PROSTVOLJCEV.

Washington, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo. To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

Washingon, D. C. — Država Illinois je dala število prostovoljcev za armado, ki odpade nanjo.

To je osma država, ki je po prvem sprihu dala določeno število prostovoljcev.

ZADNJE VESTI.

London, 14. junija. — Zaduje uradno poročilo: Nadaljno prodiranje naših čet istočno od Messina v zvezi s pritiskom naših napadajočih čet od juga je prisililo Nemce, da so danes ispraznili važne sekcije med reko Lys in St. Yvesom. Naše čete pritiskajo za umikajočim se Nemci in že so nasledle precejšnje del ozemlja istočno od Biogsteearta. Napredovali smo tudi v okolici Gasparda.

London, 14. junija. — Andrew Bonar Law je danes izjavil v parlamentu, da je 50 delavcev izgubilo življenje in mnogo je bilo ranjenih v eksploziji, ki se je pripetila v municijski tovarni blizu Manchesterja.

Petrograd, 14. jun. — Kabinet je danes sklenil, da sugestira konferenco z zavezniki v svrhu, da se preglednajo razne pogodbe med zaveznimi državami.

London, 14. jun. — "Mail" ima telegram iz Petrograda, da so radikalni socialisti proglašili separatno republiko v Carzatu, Kasomu in Kirmanovi. Pološaj v Carzinu je resen, ker to mesto je veliko železniško središče ob Volgi.

Petrograd, 14. jun. — Mirovna socialistična konferenca v Stockholmu, katero sklicuje svet delavskih in vojaških delegatov, je nletela na razne težkote tehničnega in političnega značaja.

London, 14. jun. — Iz Aten poročajo, da je bivši kralj Konstantin z ženo in ostalo rodbino odpotoval s angleško bojno ladjo iz Grške. Z njim je odšel tudi njegov svetovalec George Strett.

Haag, 14. jun. — Iz Keimomajna javljajo, da je vest o abdikaciji grškega kralja Konstantina napravila v Berlinu zelo bolesten vtisk. Kajzer je poslal Konstantinu in njegovi ženi, svoji sestri, simpatično brzojavko.

ANGLEŽI UJELI 7432 NEMCEV

London, 14. jun. — Vojni urad javlja, da so angleške čete od 7. t. m. ujele 7432 Nemcev na zapadni fronti. Med temi je 145 častnikov. V tem času so Angleži vplivali 17 topov, 242 strojnih pušk in 60 zakopanih mortarjev. Skupno število ujetnikov od začetka angleške ofenzive (9. aprila) znaša več kot 61.000.

Iz tega uradnega poročila je razvidno, da je prvo razdobje bitke v Flandriji končano. Wytchatski lok je popolnoma izginil in nova angleška fronta se zdi zajeda v nemške linije s središčem v Gaspardu v sredi med Messinesom in Warnetonom. Včeraj ul bilo posebnih bojev. Nemško upadno partijo so odpodili severnoiztočno od Lensa z velikimi izgubami za Nemece. V zračnih spopadih so Nemci izgubili tri eroplane; angleški avijatikci so se val vrnili. Sinoči so Nemci izvršili posilnapad na nove angleške pozicije v bližini reke Soucheza, toda bili so odbiti. Angleži so vprizorili več uspešnih upadov.

Pariz, 14. jun. — Včeraj so bili večinoma topniški boji. Eden nemški napad v okolici LaHaute Chavauchesa je bil zdrobljen.

Dalje na 3. str. 1. kol.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$5 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sundays and Holidays.

Owned by Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.



Datum v oklepaju n. pr. (Aprila 31-17) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Izpremema na Grškem.

Zavezniki so spodili grškega kralja Konstantina in njegovega sina Jurija, prestolonaslednika, pustili pa so njegovega drugega sina Aleksandra, ki je baje bolj naklonjen ententi kakor svojemu ujcu, nemškemu kajzerju. Ententa ni s tem svojim "coup d'etat" nikogar iznenadila; saj so grozili že skoraj dve leti, da bo Konstantin plačal s prestolom svojo trmoglavost, ker je rajši poslušal svojo ženo, sestro Viljemovo, kakor pa zaveznike. Za ta svoj greh je bil kralj že davno obsojen na detronacijo in zdaj se je izvršila obsodba.

Vzlic temu smo nekoliko iznenadeni. Pričakovati je namreč bilo, da bo s padcem grškega monarha padla tudi njegova dinastija, nakar bo Venizelosu dana prilika, da postane prvi provizorični predsednik grške republike. A prvi hip se to ni zgodilo. Spodili so očeta in na njegovo mesto posadili sina; dinastija je torej še ostala. Sicer poročajo, da ostane Aleksander vladar le pod pogojem, če takoj napove vojno Bolgarski, drugače bo moral tudi on iti za svojim starim. Ampak to je zelo klavrna igra. Ako je novi kralj naklonjen ententi, bo storil vse, samo da si zagotovi prestol in da se prikupi zaveznikom.

Na drugi strani je pa Venizelos faktično že v vojni s centralnimi silami. O moči njegove vojske sicer še ni bilo nobenega zanesljivega poročila, vendar je znano, da ima za seboj veliko prostovoljcev in — kar je glavno — velik del grškega prebivalstva je za njim. Venizelos sicer ni noben pravi revolucionar, ki bi se brigal za temeljne izpremembe, čeprav je liberalnega in demokratskega mišljenja, toda znal si je pridobiti popularnost in vpliv med velikim delom Grkov. Ako torej ostane pri sklepu entente, da bo vladal v Atenah Konstantinov sin, je mogoče, da se Venizelos pridruži novemu kralju, a morda tudi ne; in če se zgodi, da bo Venizelos še nadalje vodil vojno na svojo pest, bo razkol med grškim narodom vedno večji. Vsekakor je mogoče, da se je izprememba izvršila sporazumno z Venizelosom.

Najbolj tragično je pa predvsem to, da nihče ne vpraša grškega ljudstva, kaj hoče in česa noče. Dokazov je bilo dovolj, da Grki niso bili prav posebno zaljubljeni v odbrcanega kralja; to se je pokazalo v parlamentu, ki ga je Konstantin po vsakem sklicanju takoj razpustil. Vprašanje pa je, da li bodo Grki zadovoljni z novim kraljem ne glede na to, če je prijatelj Anglije, Francije in Italije. Fakt je in ostane, da je izprememba v Atenah prišla od zunaj, ne pa iz ljudstva in valed tega ni grško ljudstvo prav nič na boljšem.

Lahko pa sledi nadaljne izpremembe. Svetovni dogodki se danes tako naglo vrstijo drug za drugim, da ni nikjer nič stalnega in nič pozitivnega. Vojna še ni končana in socialne izpremembe so se komaj začele.

Kdo dela in kdo spi?

Včeraj je prišla vest iz Washingtona, da je delegacija organiziranega delavstva posetila predsednika in voditelje v kongresu, zahtevajoča, da mora biti živilski zakon sprejet še ta mesec; to je zakon, ki daje vladi nadzorstvo nad produkcijo in razdeljevanjem živeža in oblast, da ustavi špekuliranje z živili.

Ta zakon je naravno že krvava potreba in sam predsednik Wilson zahteva od kongresa, da ga mora čimprej sprejeti. Ali veliki večini kongresnikov in senatorjev, ki zastopajo kapitalistične interese, se prav nič ne mudi. Zdi se, kakor da nalašč zavlačujejo vsako vitalno naredbo, ki bi koristila ljudstvu in škodila kapitalistom. Živežna predloga, kakršna je zdaj v kongresu, je naravno velika batina za špekulante; predloga daje predsedniku oblast, da rekvirira, to je zapleni živila, kjerkoli so nakupljena v svrhu špekulacije in da poljubno narekuje cene življenskim potrebčinam. Dalje bi imel predsednik oblast zaseči rudnike, tovarne in vsak drugi vir produkcije potrebnih in jih operirati pod svojim nadzorstvom.

Sploh tako radikalne predloge še ni bilo v ameriškem kongresu in interesi ameriškega ljudstva zahtevajo, da je nemudoma sprejeta. Ampak kongresnikom in senatorjem se ne mudi. Ako ne bo na nje izrednega pritiska, bodo menicali in cincali, kakor delajo zdaj v senatu z davčno predlogo. Naravnost ikandalozno in zločinsko je, kar počenja senatni finančni odtok z davčno predlogo. Milijone — da, skoraj milijardo dolarjev davka so odvzeli kapitalistom in ga naložili ljudstvu. Kapitalistično časopisje pa brenka od zaje: "Počasi, počasi s temi predlogami, da ne bo trpel business". Kaj jih briga, če trpi ljudstvo, samo da ni prizadet business!

Strokovno organizirano delavstvo se zaveda nevarnosti, ki preti vsled zavlačevanja in mesarjenja koristnih predlog, in zahteva nujno akcijo v kongresu. Še celo najbolj zanikrni in nazadnjaški vodje, kot je na primer Gompers, pritiskajo na kongres in izvršujejo svojo dolžnost. Kaj pa delajo mnogi vplivni voditelji socialistične stranke?

Namesto, da bi vodili vso organizirano silo razredno-zavednega delavstva v boj za doseg ugodnosti, ki jih nudi ameriškemu delavstvu sedanj položaj, pa razdvajajo delavstvo s svojim neodpustnim pacifizmom in s svojo noroglavo agitacijo proti konspiraciji. Razrednozavedni delavci ne marajo nobenega kompromisa s kapitalisti, kjerkoli gre za njihove razredne interese; razredni boj se mora voditi tudi med vojno, in sicer na podlagi konstruktivnega programa, da se čimprej izvrše socialne izpremembe, ki jih sedanj položaj veliko prej omogočava in približava vresničenju. To mora biti zdaj naloga delavstva, ako hoče biti zvesto svojim interesom, ne pa fanatiziranje in nepotrebna provokacija nepotrebnih persekucij.

DOPISI.

Wick Haven, Pa. — V imenu društva "Lunder Adamič" št. 165 S. N. P. J. se najtopleje zahvaljujem vsem cenjenim društvom in posameznim rojakom, kateri so se udeležili naše veselice ob priliki razvija društvene zastave dne 30. maja t. l. Društva, katera so se udeležila te slavnosti so sledeča: Društvo "Avstrijski Slovenci" št. 200 S. N. P. J., društvo "Zvezca" št. 36 SNPJ., društvo "Boginja Svobode" št. 192, društvo S. S. P. Z. iz Jukon, poljsko društvo št. 1147 iz Smithon, Pa., slovaško društvo iz Wick Haven, Pa. Posebno se pa še zahvaljujem društvom št. 64 "Slovenska Zastava" in društvu št. 40 S. D. P. Z. iz Canonsburga, Pa., ki so se udeležili korparativno te slavnosti z godbo na čelu in tako nam pripomogli do večjega uspeha. Srčna zahvala društvu "Svobodomisli" št. 169 za trakove in društvu št. 75 S. D. P. Z. za trakove; društvu št. 112 S. S. P. Z. za darovano svoto \$15, društvu št. 473 N. H. za darovano svoto \$25. Srčna hvala tudi botru in botrici Anton in Edna Radišek za darovano svoto in za krasne darove kakor tudi za krasen in jedrnat govor. Posebno pa gre čast botrici, katera je v jako lepih in pomenljivih besedah nam pripravila ljubezen in slovo med nami vsemi. — Akoravno je mlajša rojena in vzgojena, je kljub temu v tako lepi slovenski govori, da smo se vsi čudili. — Ravnotako gre vna hvala sobratu Peteretu iz Willock, Pa. za krasen govor in sobratu Jožef Radišek, kateri je spisal lepo deklamacijo in krasne pesmi za slovensko mladino, ki je nam zapela par lepih kitle, kakor tudi za njegov krasen govor. Sploh vsa čast in hvata vsem govornikom in vsem udeležencem te slavnosti. Ostali nam bodete v vednem spominu.

Frank Hribar.

Glencoe, O. — V Belmont okrajni sirotišnici je umrl 5. junija naš rojak in bivši član S. N. P. J. Ivan Pire, star 31 let. Doma je bil iz vase Mali Podlog, župnija Leskovec, Dolensko. Tukaj zapuša 3 brate in eno sestro. V Ameriki je bival 15 let. Delal je večinoma po premogokopu. Tako je tudi delal v premogokopu zadnji čas, ko se je ponesrečil. Dne 5. junija 1912 je izpodkopal premog in pri tem se je plast premoga odtrgala in ga podkopal. Ko so ga rešili, ni mogel več stopiti na noge. Imel je zlomljen hrbet. Eno leto ga je imel starejši brat v oskrbi, potem je bolezen toliko napredovala, da je moral iti v sirotišnico, kjer je do zadnjega bival. Kakor se razvidi iz društvenih knjig in njegovega društvenega certifikata je bil on soustanovitelj S. N. P. J. in sicer društva "Bratstvo" št. 4 S. N. P. J. v Neffa, O. Toda ko so nastali znani spori v S. N. P. J. je tudi on kakor večina drugih prenehal plačevati in je izstopil. Pogreb pokojnega se je vršil 7. junija v Glencoe in sicer po civilnem obredu. Pokojnik je bil jako priden delavec in varčen. Moje najiskrenejše sožalje pokojnikovim bratom in sestri. Nace Zlemberger, poročevalec.

Waukegan, Ill. — Kar se delavskih razmer tiče ne bom omenjal, ker so po vsi Ameriki enake. Delo je delo. Vsak človek v prvi vrsti skrbi, kako bo živel. Tudi razvedrilo in veselje je zelo potrebno za človeško družbo. Ker smo pa Slovenci majhen narod in le malo vpoštevan tu v Ameriki kot v stari domovini, se moramo izobraževati in združiti, da dobimo oni ugled, kot ga imajo drugi narodi. In nikjer ni toliko pridike za nas Slovence, da se izobražujemo in združimo kot ravno v tukajšnji "Narodni Čitalnici", v kateri se dobi veliko lepih slovenskih leposlovnih knjig vseh slovenskih pisateljev. Slov. Nar. Čitalnica priredi 17. junija t. l. ob dveh popoldne velpomembno dramo "Kovarstvo in ljubezen" v Liberty Hall (Letvinski dvorani) št. 803 na vogalu 8. ceste in So. Sheridan Road v Waukegan, Ill. Vsebinska igra je sledeča: Sin nekoga nemškega kneza se strastno zaljubi v meščansko deklico, katera mu istotako izkazuje svojo zvesto ljubezen. Ko je knez pu svojih vohunih zvedel za ljubavno razmerje svojega sina, se je zelo razjezil in koval je načrt, kako bi razrdl to razmerje med sinom in ono meščansko deklico. Bal se je namreč, da bi se sin ne poročil z ono deklico in ne napravil njemu in knežji hiši preveliko "sramoto". S privatnim tajnikom sta skovala peklenški načrt, da za tretja ljubezen dveh ljubčih sre. Knez zapove starešo one deklice vreči v ječo in deklici zapove in zapreti z najhujšimi kaznimi, da priše in podpiše pismo, v katerem se odpove svojemu ljubimcu in ob enem mora priseči, da ne bo povedala nobeni živi duši, kdo je spisal to pismo. Ko je Ferdinand tako je bilo ime sinu, dobil ono pismo, je mislil, da ga je deklica goljufala, gre na njen dom in hoče pofajnsila. Radi prisege je izpovedala, da je resnica, kar je pisala. Ferdinand, videč, da je zanj vsa sreča minula, sklene storiti samomor in zastrupiti tudi svojo "nezvesto". Poprosi jo naj mu postreže s hladilno pijačo, ker je preveč razburjen. Ona mu prinese limonado in ta stresse neopaženo strup in pijačo in jo pije. Nato pa še njej veli, da naj pije. Prisiljena res pije in tako je skupno pila smrt. Nato ji pa Ferdinand razloži in pojasni, da za njega in ujo ni drugega sredstva. Ko je že čutila posledice zastrupljenja, mu pove resnico, da je bila ona prisiljena ona pismo podpisati in da je prisegla, da se mu odpove, akoravno ga še vedno z isto gorečo ljubeznijo ljubi kot ga je poprej. Nato pa izdihne svojo blago dušo — nedolžna. V tem pa prihite v sobo Ferdinandov oče, tajnik in oče mrtve deklice. Ferdinand še v zadnjih izdihljivih pove svojo mo očetu, da je to njegovo delo. Toda ta zvrne vso krivdo na svojega tajnika in ta zopet na kneza in obenem razkrije vse manipulacije. Sodnija pusti vsled tega oba zapreti. Ker je ta igra oziroma drama jako velpomembna, se vali najuljudnejše vse cenjeno občinstvo in rojake v tej naselbini in bližnji okolici, da se te igre udeleže v največjem številu. — John Brus. (9-13-15)

Butte, oMnt. — V rudniku "Speculator", lastnina Grand Mountain Shaft North Butte Co., se je 8. junija pripetila velika nesreča. Omenjenega dne zvečer ob 11 uri in 45 minut je začelo v omenjenem rudniku goret. Ravno ob tem času je delalo v rudniku 415 delavcev in večini teh je bila pot na površje zaprta. Dosecaj so dobili na površje 33 mož in pogrešali jih še okoli 163. Le malo je upanja, da bo kdo izmed teh še ostal živ. Žalosten je bil prizor, ko se je zjutraj zvedelo, kaj da se je pripetilo. Vse je hitelo k rudniku, žene, otroci, bratje in sestre in čakali kedaj da bodo katerega njih

dragih spravili na površje. Ali zaman je čakala žena svojega moža, otroci svojega očeta, sestra svojega brata itd. Od ranega jutra do poznega večera so stali in čakali toda zastoj.

Koliko je vseh ponesrečenih, se še ne ve. Pri tej katastrofi, katera je največja, kar jih pominjo v tukajšnji naselbini, je izgubilo tudi nekaj Slovencev svoje življenje, toda koliko, se še ne da natančno določiti, ker še niso vseh dobili na površje. Kolikor je dosedaj znano, ni noben član SNPJ.

Ko mi bo bolj natančno znano, naznanim takoj.

Frank Wiederwohl

Klein, Mont. — Nismo še pozabili umrlega brata Joe Zupeca, že moram zopet poročati o žalostni izgubi naše sestre in skrbne matere Margarete Jeler.

Pokojnica je bolehalo osem mesecev, nakar je podlegla bolezni stara šele 28 let. Omenjena je bila zvesta članica SNPJ, društva "Slovenski Napredek", št. 132. Pogreb blage pokojnice se je vršil 7. junija. Spreveda se je vdeležilo naše društvo korporativno z zastavo na čelu in ji položilo venec na grob v znak našega sožalja. Umrli sestra je bila doma nekje na Gorenjskem blizu Trzliča. Za sorodnike v starem kraju mi ni znano, tukaj pa zapuša žalujočega sopraga in pet nedorastlih otrok.

Opozarjam vse rojakine, ktere niste pri nobenem podpornem društvu, da se čim prej zatečete pod krilo Slovenske narodne podporme jednote, ker nihče ne more preceniti njene dobrote v slučaju nezgode. Kajti le ona vam stoji v slučaju bolezni in smrti ob strani ter je nam v veliko tolažbo in pomoč. Rojakinje, še enkrat vas pozivljam, vse pod zastavo SNPJ dokler je še čas, ker ne vemo ne ure ne dneva, kdaj nas čaka nesreča, bolezen ali pa smrt.

Sladko spavaj draga sestra v hladni tuji zemlji. Žatujčim ostalim pa moje najiskrenejše sožalje.

Mary Erznožnik.

Detroit, Mich. — Na zadnji redni mesečni seji društva "Zveza Detroitških Slovencev" je bilo sklenjeno, da se v poletni dobi vrše društvene redne seje vsako tretjmedeljo dopoldne ob deveti uri. Radi tega opozarjam člane tukajšnjega društva, da se odzrajno na ta sklep in da se v polnem številu vdeležujejo društvenih sej. 15-16. Tajnik.

Najdaljše obleganje trdnjav.

V sedanjem času, posebno še za časa obleganja Verduna, katerega so Nemci oblegali in po več tedenskem obleganju morali vse opustiti, se je velikokrat vpraševalo, katero mesto ali trdnjavo je sovražnik najdalje oblegal. Nekateri, kateri so poznali zgodovino, so rekli — Troja, katero so Grki oblegali deset let, drugi zopet Tyrus, katerega so celo 24 let oblegali. Toda najdalje je bilo obleganje mesto Azoth v Palestini, katero so Egipčani oblegali celih 29 let. V zgodovini se je že dostikrat pisalo o tem in tudi že prepiralo.

Zgodovina nam pripoveduje sledeče: Ko je umrl Taraka, zadnji kralj etijopskega rodu, se je polastilo te države dvanajst velikašev, kateri so jo razdelili na dvanajst enakih delov in sklenili zvezo med seboj, po kateri bi imeli vsi enake pravice. To pogodbo so potrdili z največjo in svečano prisego. Toda bila je prorokba, da bode dotični vladar čez ves Egipet, kateri bode pri svečanosti v čast Hefajstu, bogu ognja, pil iz bronaste čaše.

Vladali so mirno dvanajst let v svojih pokrajinah. Nekega dne se je pa vršila slavnost, h kateri so kralji šli skupno v tempelj in žrtvovali vsak svoje daritve. Duhovniki v tempelju je dal vsakemu zlato čašo, v kateri bi moral darovati in potem piti. Toda glej, imeli so samo emajst — čašo — mesto dvanajst. Tedaj se pa oglašali Psametih, eden izmed teh dvanajstih kraljev in izjavi, da bode pil in žrtvoval iz svoje čelade, katera je bila bronasta. Tedaj so se pa spomnili drugi kralji onega prorokovanja. Da bi pa bili bolj varni, so se medsebojno zvezali, pregnali Psametih iz njegove države in si jo razdelili. Ta je bežal v puščavo in koval načrte, kako bi se maščeval. Dolgo časa je živel

skrit in vedno premišljeval kakšen način bi se mogel vrniti. Tedaj pa mu njegov pristi poročevalci naznanijo, da prišli v deželo bronasti vojniki. Bili so namreč grški mornarji, kateri so bili oblečeni v bronaste klepe, ki jih je vihar vrzel na giptovsko obrežje. Prvoglednik jih je povabil k sebi, dobrim gostil in se spriznal z njimi. Jim je povedal, kakšna usoda je zadel, so se takoj izjavili, so pripravili njemu zopet magati na prestol. Sprejel je ko rad ponudbo in je takoj odšel svoje sovražnike in postavil vladar čez ves Egipet.

Kakor nam grški zgodovinar Herodot poroča, je Psametih stal zelo slavohlepen in je povečati svojo državo in njegova je napovedal vojno svojemu sosedu, asirskemu kralju. Pa magel priti v asirsko deželo, moral prej dobiti Palestino svojo oblast. Radi tega je odšel Palestino z ogromno armado. Toda njegovo prodiranje ni bilo ustavljeno pri mestu, katero bilo zajedno tudi trdnjava, ki je bilo v takratnem času znamenitejšo mesto v tej deželi. V njem je bilo tudi svetišče Dagona. Psametih je oklenil sto od vseh strani z veliko armado, 14,000 mož. Trikrat je napadel mesto, toda vsakokrat je njegova armada odbita in umrli se je moral vselej z veliko izgubami. Ko je izprevidel, da ta način ne opravi ničesar, sklenil toliko časa oblegati in njavo, da se prebivalci podajo led lakote. Toda meščani so v zvezi s Hebrejci in Fenicjani kateri so mestu preskrbeli živežem. Na ta način se je to mesto branilo celih 29 let, preden je udalo. Leta 621 pr. Kr. se to mesto podalo in kralj Psametih, že star in siv, je imel slavnosten vohod v mesto. Ko vojakov je bilo med temi v postnostnem sprevodu, kateri se pri prvem napadu, nam zgodnar ne pove. Toda izračuna se lahko, da so mladeniči med postali starčki, katerih vojsposobnost ni bila več Bogu ko sposobna.

BOJ MED AMERIŠKO KOVO IN MEHIŠKIMI BANDIT

Yaleta, Tex. — Dva amerikonjenika sta branila prehod reko proti pet in dvajsetim škrim banditom, ki so namerali vpasti na ameriško ozemlje, kler njema ni prišel na pomoč tji konjenik. Mehiški banditi so skušali korčiti reko pri stari Yaleti, ljo-hoda od mesta. Odprli so genj na ameriška konjenika, sta bila na patrolji. Konjenika skočila raz konja in sta iz odprla ogenj na bandite. Zaprta standite po kratkem boju beg.

SEISMOGRAF JE NAZNA MOČAN POTRES

Washington, D. C. — Seisograf na univerzi v Georgetownu je naznanil, da je bil potres ja od 2:07 a. m. do 2:52 a. m. čan potres. Najmočnejši potresunki so bili ob 2:48 a. m. Potni sunki so trajali do 3:32 a. m. Izvedenci niso mogli določiti kje je središče potresa, vendar pa bilo daleč oddaljeno od Washingtona in sodijo, da je v Se-njezemskem morju. Potresni sunki se pojavljajo od začetka tega meseca. Do sedaj je bil potres nastanjen v San Salvadorju in v niju v Italiji.

15 MRTVIH V ORKANU

Chillicothe, Mo. — Mrtvica ročila iz Unionville in Merwin Mo., naznanijo da je vihar, ki drvil prek obeh mest uničil najst človeških življenj. Zelenki uradniki Chicago & Antone so dobili poročila da je leznice do mestec Trenton, Mo., v potu, po katerem je drvil vihar.

POKVARJENA POTAPLJA OB ŠPANSKEM OBREŽJU

Cadiz, Španija. — Španilska pedovka št. 6 je privlekla v nemško potapljačo U 52, na kateri je 20 nemških pomorščakov. Stroji potapljače so pokvarjeni od krogel topov. Torpedovka je našla ob obrežju in je v potu. v Cadiz. Popravila bodo vrata manj dva dni.

